

Загалом комплексна оцінка готовності організації до переходу на моделі гібридного або дистанційного управління за всіма ключовими складниками зовнішнього середовища формує передумови необхідних внутрішніх трансформацій та змін. Тільки глибокий аналіз технологічної інфраструктури, готовності персоналу, адаптивності управлінських практик та безпеки дасть змогу забезпечити ефективність нових моделей роботи та адаптувати організацію до змінних умов зовнішнього середовища. Така підготовка створює основу для більш стійкого та гнучкого розвитку організацій України в умовах післявоєнного відновлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Robertson S., Baror S., Venter H. Enhancing Metaward: Integrating Digital Forensic Readiness in the Metaverse. *European Conference on Cyber Warfare and Security*. 2024. URL: <https://papers.academic-conferences.org/index.php/eccws/article/view/2320>
2. De la Cruz C., Furto N., Lentejas M. Artificial Intelligence (AI) Application in Government Department Hybrid Work Environment: A Holistic Study and Policy Implications. *SSRN Papers*. 2023. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4590556
3. Lentejas M., de la Cruz C., Furto N. Artificial Intelligence Application in Government Department Hybrid Work Environment: A Holistic Study and Policy Implications. *ResearchGate*. 2023. URL: <http://surl.li/gzpiqh>
4. Robertson S., Baror S., Venter H. Enhancing Metaward: Integrating Digital Forensic Readiness in the Metaverse. *European Conference on Cyber Warfare and Security*. 2024. URL: <https://papers.academic-conferences.org/index.php/eccws/article/view/2320>
5. Flores J. L., Cohen E., Mansour M. Integrating Cybersecurity into Hybrid Work Environments. *Cybersecurity Review Journal*. 2023. URL: <https://www.cybersecurityreviewjournal.com/integrating-cybersecurity-into-hybrid-work>

ПОЛІТИКА «ЗЕЛЕНОГО» ПЕРЕХОДУ В КРАЇНАХ ЄС

Орєхова Т. В.^{1*}, Рябчин О. М.²

^{1,2}Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця (Україна)

*e-mail: t.oriekhova@donnu.edu.ua

Програмним документом для формування національних, регіональних та місцевих стратегій у країнах ЄС сьогодні є «Territorial Agenda 2030: A future for all places» [1], який базується на висновках ESPON «Звіт про стан європейській територій» [2], ESPON «Європейська територіальна система відліку» [3] та Сьомій доповіді Європейської комісії про економічну, соціальну та територіальну згуртованість [4].

Територіальний Порядок денний враховує останні рамки політики та програми, зокрема Порядок денний сталого розвитку ООН на період до 2030 року [5] та Цілі сталого розвитку [7], Паризьку угоду [7], Новий урбаністичний Порядок денний ООН [8].

Територіальний Порядок денний підкреслює важливість і дає орієнтири для стратегічного просторового планування на всіх рівнях управління територіями.

Територіальний Порядок денний до 2030 року визначає шість ключових пріоритетів та відповідних цілей: Збалансована Європа: кращий збалансований територіальний розвиток, використовуючи різноманітності Європи; Функціональні регіони: конвергентний місцевий та регіональний розвиток, менша нерівність між місцями; Інтеграція поза кордони: легше жити та працювати через національні кордони; Здорове середовище: кращі екологічні засоби для існування, кліматично нейтральні та стійкі міста та регіони; Циркулярна економіка: сильна та стійка місцева економіка в глобалізованому світі; Стійкі зв'язки: стійкі цифрові та фізичні зв'язки місць.

Глибока стурбованість наслідками зміни клімату проходить червоною стрічкою через всі програмні документи розвитку територій в країнах ЄС. Причинами цього є прогнози Міжурядової групи експертів зі зміни клімату (IPCC), згідно з якими потепління в Європі продовжуватиме зростати швидше, ніж глобальне, що означає збільшення розбіжностей у ризиках у Європі у 21 столітті.

Значні негативні наслідки прогнозуються для південних регіонів (наприклад, підвищені потреби в охолодженні та попит на воду, втрати в сільськогосподарському виробництві і дефіцит води). Короткострокові вигоди очікуються на півночі (наприклад, підвищення врожайності та зростання лісів).

Паризька угода заклала фундамент програмних документів з розвитку територій у країнах Європи у сфері адаптації до зміни клімату та є юридично обов'язковим міжнародним договором.

У своїх NDC (національних внесках) країни повідомляють про дії, яких вони вживатимуть для скорочення викидів парникових газів, щоб досягти цілей Паризької угоди. Країни також повідомляють у своїх NDC про дії, які вони вживатимуть для підвищення стійкості до наслідків зміни клімату.

Ще одним важливим програмним документом на шляху Європи до сталого розвитку стала Зелена угода (European Green Deal – EGD) [9]. Зелена угода поєднує Цілі зеленого та справедливого переходу, оскільки вони спрямовані на боротьбу з нерівномірно розподіленими ефектами від енергетичного переходу, скорочення викидів парникових газів і впливу зміни клімату та інші екологічні проблеми. Вона спрямована на зміну клімату та виклики навколишнього середовища щодо можливостей для всіх місць і забезпечення справедливого та інклюзивного переходу для усіх. Отже, Європейська зелена угода пропонує можливість сприяти синергії між Територіальним порядком денним і головними стратегіями та політикою ЄС, що має покращити різноманітний потенціал усіх місць і загальний територіальний баланс у Європі.

EGD пропонує стабільний європейський контекст для місцевого та регіонального розвитку, процесу зеленого та цифрового переходу.

Циркулярна економіка, або економіка замкненого циклу (англ. *circular economy*, *closed-loop economy*) – модель економічного розвитку, що є альтернатив-

ною лінійній економіці, і яка передбачає відновлення, повторне використання, раціональне споживання ресурсів і дає змогу створити додаткову цінність за допомогою нових послуг та інтелектуальних рішень. Циркулярна економіка спрямована насамперед на збереження енергії, економічно чисте виробництво та споживання.

У березні 2020 року Європейська комісія прийняла новий План дій щодо економіки замкненого циклу (CEAP). Він є одним із основних будівельних блоків Європейської зеленої угоди, нового порядку денного Європи щодо сталого зростання. Перехід ЄС до циркулярної економіки зменшить тиск на природні ресурси і створить стійке зростання та робочі місця. Це також є передумовою для досягнення цілі ЄС щодо кліматичної нейтральності до 2050 року та зупинки втрати біорізноманіття.

Європейський Союз уже зробив необхідні кроки для забезпечення достатнього доступу до фінансових коштів, які мають цільовим призначенням впровадження EGD. Інвестиційний план EGD передбачає потоки фінансування на загальну суму 1 трлн євро. У межах цього плану Механізм справедливого переходу мобілізує щонайменше 100 млн євро інвестицій у регіони, які найбільше постраждали від зеленого та цифрового переходу. Використання банківських гарантій для залучення інших державних і приватних інвестицій є важливим компонентом інвестиційного плану EGD.

Виклики, на вирішення яких спрямовані програмні документи зі сталого розвитку територій країн ЄС, є актуальними і для України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Territorial Agenda 2030 – A future for all places. European Commission. 2020.
2. State of the European Territory. Synthesis Report. *ESPON contribution to the debate on Cohesion Policy post 2020*. ESPON. 2019.
3. A Territorial Reference Framework for Europe. *Synthesis Report*. ESPON. 2020.
4. My Region, My Europe, Our Future: Seventh report on economic, social and territorial cohesion. *European Commission*. 2017.
5. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. *United Nations*. 2015.
6. 17 Goals for People, for Planet. United Nations. 2015. URL: <https://www.un.org/sustainable-development/development-agenda/>
7. Adoption of the Paris Agreement. FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1 UNFCCC secretariat. 2015.
8. The New Urban Agenda of the UN. URL: <https://unhabitat.org/about-us/new-urban-agenda>
9. European Green Deal, COM (2019). *The European Commission*. 2019.